दैनिकं ई-संस्कृतवार्तापत्रम्

हिमसंस्कृतवार्ताः

हिमाचलप्रदेशस्य संस्कृतशिक्षकाणां नूतनः प्रकल्पः

पञ्चाङ्गम्
अद्य सिद्धार्थी वि.सं. २०८२,
कलियुगाब्धः ५१२७ शरद-ऋतुः
सूर्यः दक्षिणायनम् भाद्रपदशुक्लदशमी
भाद्रपद 17 प्रविष्ठांशः मङ्गलमयः भवेत्

■ पृष्ठ-4 ■ वर्ष-4 ■ अङ्क-307 | 1 | सितम्बर 02, 2025 | Website- www.himsanskritam.com | Email-himsanskrit@gmail.com

2 हिमाचलम् आपत्प्रभावितं राज्यं घोषितम्, मुख्यमन्त्रिणा विधानसभायां घोषणा कृता

3 Himachal News:- अधुना हिमाचले विद्युत्मित्राणां नियुक्तिं करिष्यति सुक्खुसर्वकारः रणधीरशर्मा परामर्शम् अयच्छत्

4 देववाणी-परिषद्, दिल्ली, संयुक्ततत्त्वावधाने अन्तर्जालीयमाध्यमेन श्रीमदुमाकान्तशुक्लश्रद्धाञ्जलिकविसभा

प्रधानमन्त्रिणा श्रीनरेन्द्रमोदिना चीन-देशे आयोजिते शंघाई-सहयोग-संघटनस्य शिखर-सम्मेलने आतङ्कवादं विरुध्य कृतं वैश्विकएकतायाः आह्वानम्

हिमसंस्कृतवार्ताः - प्रधानमन्त्री श्रीनरेन्द्रमोदी प्रावोचत् यत् आतंकवाद-विषये मानदण्ड-द्वयम् अस्वीकार्यमस्ति । चीनस्य तियानजिन-मध्ये आयोजिते एस.सी.ओ. इति शंघाई-सहयोग-संघटनस्य शिखर-सम्मेलने निजे वक्तव्ये प्रधानमन्त्री मोदी आतंकवादः मानवतायै एकं बृहत् समाह्वानम् अस्ति इति प्रत्यपादयत्। असौ प्रोक्तवान् यत् आतंकवादस्य सर्वाणि अपि रूपाणि निन्दनीयानि सन्ति। श्रीमोदी अवदत् यत् भारतं विगतेभ्यः चतुर्भ्यः दशकेभ्यः आतंकवादस्य समस्यां सम्मुखीकुरुते। अत्रावसरे अमुना पहलगाम आतंक्याक्रमणस्य अनन्तरं भारतेन साकं ऐक्यबद्धता-प्रकटन-परेभ्यः सर्वेभ्यः देशेभ्यः आभारः अपि व्यक्तीकृतः। प्रधानमन्त्री एतस्मिन् विषये सबलं प्रोक्तवान् यत् भारतं एस.सी.ओ. इति शंघाई-सहयोग-संघटनस्य सदस्यत्वेन सर्वदैव सकारात्मक भूमिकां निर्वहति। असौ अग्रे अवदत् यत् भारतस्य दृष्टिः नीतिश्च त्रिषु प्रमुखस्तम्भेषु सुरक्षा, सम्पर्कः अवसरश्चेत्येतेषु आधारिता अस्ति। प्रधानमन्त्री मोदी शिखर सम्मेलनस्य अवसरे रूस-देशीय-राष्ट्रपतिना व्लादिमीर पुतिन इत्यमुना, चीन-देशीय-राष्ट्रपतिना च शी जिनपिंग इत्यनेन साकमपि विचार-विनिमयं विहितवान्।

प्रधानमन्त्रिमोदि-पुतिनयोः सम्भाषणम्

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी रूस-राष्ट्रपतिः व्लादिमीर पुतिनश्च द्विपक्षीय-सहयोग-विषये चर्चा कृतवन्तौ, यत्र खलु वित्तीय क्षेत्राणि, ऊर्जा क्षेत्राणि च समाविष्टानि आसन्। उभाभ्यामपि नेतृभ्यां एतेषु क्षेत्रेषु निरन्तरं समेधमानानां द्विपक्षीय-सम्बन्धानां प्रसंगे सन्तोषः प्रकटितः। चीनस्य तियानजिन-मध्ये आयोजितात् एस.सी.ओ. शिखर सम्मेलनात् पृथक् उभावपि नेतारौ द्वै-पाक्षिकं मन्त्रणोपवेशनम् आचरितवन्तौ । उभाभ्यामपि नेतृभ्यां क्षेत्रीय-विषयेषु वैश्विक-विषयेषु चापि परिचर्चा विहिता, यत्र हि यूक्रेन-सम्बद्धाः घटनाक्रमाः अपि सम्मिलिताः आसन्। द्वावपि नेतारौ "विशिष्टं विशेषाधिकार-प्राप्तं च कार्यनीतिकं साहमत्यम्" अतोऽपि सुदृढीकर्तुं नैजं समर्थनं साम्रेडितवन्तौ।

भारत-रूस-देशौ सर्वदा कठिने प्रतिकूल-समयेऽपि स्कन्धेन स्कन्धं संयोज्य मिलित्वा स्थितौ वर्तेते - प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी

प्रधानमन्त्री मोदी राष्ट्रपतये पुतिनाय इदमपि सन्दिष्टवान् यत् सः अस्य वर्षस्य अवसाने भारते आयोक्ष्यमाणे त्रयोविंशे वार्षिक-शिखरसम्मेलने तस्य स्वागतार्थं प्रतीक्षापरः वर्तते। स्वीये उद्घाटन-वक्तव्ये श्रीमोदी उक्तवान् यत् भारत-रूस-देशौ सर्वदा कठिने प्रतिकूल-समयेऽपि स्कन्धेन स्कन्धं संयोज्य मिलित्वा स्थितौ वर्तेते। अनेन प्रोक्तं यत् उभयोः देशयोः निकटता सहयोगार्थं विश्व-शान्ति-सन्धारणार्थं, स्थिरतायै, समृद्धये चापि महत्वपूर्णा वर्तते। प्रधानमन्त्री प्रोदैरयत् यत् नवदिल्ली मॉस्को च निरन्तरं यूक्रेन-संघर्षे चर्चारतौ स्तः। असौ सद्यो विहितानां सर्वेषामपि शान्ति-सन्धारण-प्रयासानां स्वागतमपि कृतवान्। साकमेव मोदिना विषयम् अमुं सन्दृभ्य आशाभिव्यक्ता यत् सर्वेऽपि पक्षाः रचनात्मक-रूपेण अग्रे वर्धिष्यन्ते। अत्रान्तरे, प्रधानमन्त्री चीनस्य यात्रां सम्पाद्य दिल्लीं प्रतिनिवृत्तः अस्ति ।

एस.सी.ओ. घोषणा-पत्रे पहलगाम-आतङ्क्या-क्रमणस्य कद्वालोचना कृता। आतङ्कवादं विरुध्य प्रदत्तः संयुक्तसन्देशः;

सदस्यदेशैः क्षेत्रीय-सहयोगेषु, नवाचारेषु च भारतस्य वर्धमानं योगदानं मान्यतां नीतम्

हिमसंस्कृतवार्ताः - शंघाई- सहयोग-संघटनस्य घोषणायां पहलगाम आतङ्क्याक्रमणस्य भृशं भर्त्सना विहितास्ति। साकमेव आतंकवादं विरुध्य एकः स्पष्टः एकीभूतः संदेशः अपि प्रदत्तः अस्ति। राज्यानां परिषदाम् उपवेशनस्य अनन्तरं प्रख्यापितायां घोषणायां भारतस्य समेधमानं योगदानं क्षेत्रीय-सहयोगं नवाचारं चापि मान्यतां सन्नीताः सन्ति। ध्येयमस्ति यत् "तियानजिन घोषणा" आतंकवादं विरुध्य सामूहिक प्रयासानां सुदृढीकरण-प्रसङ्गे एकः महत्वपूर्णः पदक्षेपः अस्ति। सहैव एषा घोषणा एस.सी.ओ. संघटनस्य अन्तर्गतं क्षेत्रीय-सहयोगस्य साकारीकरणे भारतस्य भूमिकायाः महत्त्वमपि सन्दर्शयति। घोषणायाम् आतंकवादं, पार्थक्यवादम्, उग्रवादं च विरुध्य युद्धस्य प्रतिबद्धता सुदृढा अस्ति। एस.सी.ओ. देशैः भाटकेन क्रीत-समूहानाम् उपयोगः अस्वीकृतः, चरमपन्थस्य संकटानां सम्मुखीकरणे च राज्यानां संप्रभु-अधिकारे, उत्तरदायित्वे च बलं प्रदत्तम् अस्ति।

सुभाषितम्

माता मित्रं पिता चेति,
स्वभावात् त्रितयं हितम्।
कार्यकारणतश्चान्ये,
भवन्ति हितबुद्धयः॥

अर्थात्- माता, पिता और मित्र तीनों ही स्वभावतः हमारे हितचिंतक हैं, वे हमारे हित के बदले में किसी प्रकार की अपेक्षा नहीं रखते। इनके अतिरिक्त अन्य यदि हमारे हित की चिंता करते हैं तो वे कोई न कोई अपेक्षा भी रखते हैं।

प्रतिदिनं नवीनतमं हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकवार्तापत्रं प्राप्त्यर्थं 7876636263 Watsapp संख्या मध्ये नमो नमः लिखन्तु

To get the latest himsanskritvartah Daily Sanskrit Newspaper every day, write Hello on 7876636263 Watsapp

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

केन्द्रीय-शिक्षामन्त्रिणा धर्मेन्द्रप्रधानेन शिक्षाप्रणाल्यां प्रविधेः कृत्रिमबुद्धिमत्तायाश्च अनिवार्यत्वं प्रतिपादितम्

हिमसंस्कृतवार्ताः - केन्द्रीय-शिक्षामन्त्रिणा धर्मेन्द्रप्रधानेन शिक्षाप्रणाल्यां प्रविधेः कृत्रिमबुद्धिमत्तायाश्च अनिवार्यत्वं प्रतिपादितम्। श्रीप्रधानेन नवदिल्ल्यां राष्ट्रीय शैक्षिकानुसन्धान-प्रशिक्षणपरिषदः पञ्चषष्टितमे स्थापनादिवससमारोहे एतत् कथितम्। अवसरेऽस्मिन् श्रीप्रधानेन अशेषे हि देशे शिक्षा-गुणवत्तायाः पाठ्यक्रमस्य च सुसमन्वयार्थं पीएम-ई-विद्या दूरभाष-अनुप्रयोगेन दीक्षा-द्वि-दशमलव शून्येन सह अन्यप्रयासानां शुभारम्भो विहितः। श्रीप्रधानेन भारते शिक्षाक्षेत्रस्य प्रोन्नतये एनसीईआरटी-संस्थायाः भूमिकाऽपि प्रशंसिता।

हिमाचलम् आपत्प्रभावितं राज्यं घोषितम्, मुख्यमन्त्रिणा विधानसभायां घोषणा कृता

हिमसंस्कृतवार्ताः- शिमला। अधुना हिमाचलसर्वकारेण आपदाप्रबन्धन- विधानानुसारं सम्पूर्णं हिमाचलम् आपदाप्रभावितं इति घोषितम्। चम्बा-काङ्ङ़ा-जनपदयोः भ्रमणं कृत्वा मुख्यमन्त्री सुक्खुः सोमवासरे विधानसभायां वक्तव्यं दत्त्वा एतां घोषणां कृतवान्। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् अधुना सर्वेषां मण्डलानां उपायुक्ताः स्वस्थित्यानुसारं आपदाप्रबन्धनविधानस्य उपयोगं कर्तुं शक्नुवन्ति। आपदाप्रभावित इति घोषणायाः अनन्तरं हिमाचलम् भारतसर्वकारात् सहयोगं प्राप्तुं साहाय्यं अपि प्राप्स्यति। एतेन सह मुख्यमन्त्री भाजपानेतुः पूर्वमुख्यमन्त्रिणः च शान्ताकुमारस्य पत्रस्य समर्थनस्य च सदने धन्यवादं दत्तवान्। सः अवदत् यत् शान्ताकुमारः केन्द्रसर्वकारेण विपत्तिविरुद्धं युद्धाय हिमाचलाय २०,००० कोटिरूप्यकाणां विशेषसहायतापुटं दातुम् आग्रहं कृतवान्। एतेन सह सः प्रधानमन्त्रिणं स्वपत्रे अपि लिखितवान् यत् तटेषु स्थितस्य २ लक्षकोटिरूप्यकाणां अदावितधनात् आपदाश्रयं दातव्यम् इति। मुख्यमन्त्रिणः आग्रहेण विधानसभाध्यक्षः कुलदीपसिंहपठानिया शान्ताकुमारस्य अस्य आग्रहस्य समर्थने संकल्पं पारितं कृतवान्। मुख्यमन्त्री अवदत् यत् २१ अगस्ततः १ सितम्बरपर्यन्तं चम्बा, कुल्लूः, लाहौल-स्पीतिः, मण्डी, काङ्ड़ा, शिमला, हमीरपुरम् इत्येतेषु जनपदेषु हानिः अभवत्। एतावता ३००० कोटिरूप्यकाधिकं हानिः अभवत्।मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् राज्यसर्वकारः पूर्णतया सज्जतापूर्वकम् आश्रय-उद्धार-कार्यक्रमेषु प्रवृत्तः अस्ति। मणिमहेशयात्रायां निरुद्धानां १५००० तीर्थयात्रिकाणां मध्ये १००० यात्रिकाणां सुरक्षितरूपेण निष्कासनं कृतं, शेषयात्रिकाणां कृते विमानसेवायाः व्यवस्था क्रियते। सः अवदत् यत् एतावता मणिमहेशे १६ जनाः मृताः। कुगतीस्थले अधुनापि चत्वारि पार्थिवशरीराणि सन्ति, तेषां निष्कासनार्थं मण्डलप्रशासनेन २० वाहकानां व्यवस्था कृता अस्ति। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् सः स्वयमेव चम्बां गतः, राजस्वमन्त्री जगतसिंहनेगी अद्यापि भरमौरे शिविरं कुर्वन् अस्ति। लोकनिर्माणमन्त्री विक्रमादित्यसिंहः, अधीक्षण- अभियंता लोकनिर्माणविभागः, मुख्याभियंता धर्मशाला, डीआईजी कांगड़ा इत्येतैः सह मण्डलायुक्तः कांगड़ा-चम्बा प्रेषिताः सन्ति। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् चम्बा पठानकोटमार्गः सर्वेषां वाहनानां कृते उद्घाटितः अस्ति, चम्बातः भरमौरपर्यन्तं २५ किलोमीटर चम्बा, सलूनी, पदरीजोतमार्गः उद्घाटितः अस्ति येन जम्मू-कश्मीरतः यात्रिकाः अस्मिन् मार्गेण प्रेषयितुं शक्यन्ते। भरमौरे प्रचलति उद्धारकार्यस्य कृते काङ्गड़ातः त्रयः उपग्रह-दूरभाषयन्त्राणि अपि प्रदत्तानि सन्ति, एयरटेल-संस्थायाः २जी- जालस्य पुनर्स्थापनं च कृतम्।मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् कुल्लू मण्डी राष्ट्रियराजमार्गस्य जीर्णोद्धारकार्यं प्रचलति, यदा तु कटौलामार्गः लघुवाहनानां कृते उद्घाटितः अस्ति। शाकादिवाहनानि प्रथमं गच्छन्ति। एनएचएआई- अधिकारिणः अपि कुल्लू मनाली-मध्ये कृतस्य क्षतेः पुनर्स्थापनार्थं गताः सन्ति। बञ्जारं विहाय सम्पूर्णे कुल्लुक्षेत्रे संचारव्यवस्था पुनः स्थापिता, पुरातनमनालीसेतुः अपि पुनः स्थापितः अस्ति। लाहौल-स्पीतौ अपि स्थितिः सामान्या भवति, हेलिकॉप्टरद्वारा गर्भवतीं बालकं च सहितं कुलपञ्च रोगिणः निष्कासिताः सन्ति।

आवश्यकता भवति चेत् यन्त्राणि उत्थापयितुं

चक्रविमानानि आहूतानि भविष्यन्ति

मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः अवदत् यत् भरमौरे चक्रविमानद्वयं स्थापितं, परन्तु ऋतुः बाधकः भवति। आवश्यकता चेत् यन्त्रं उत्थाप्य यत्र मार्गः भग्नः अस्ति तत्र नेतुम् आवश्यकं भवति चेत् सेनाचक्रविमानम् अपि आहूतम् भविष्यति। सूचनां दत्त्वा मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् मार्गं उद्घाटयितुं जेएसडब्ल्यू कम्पन्याः पोकलेन यन्त्रं स्थापितम्। प्रातःकाले तस्मिन् महती शिला पतिता, तस्मात् बहु क्षतिः अभवत्। तथापि चालकः सर्वथा सुरक्षितः अस्ति। अस्मिन् कार्ये एतादृशानि आह्वानानि सम्मुखीभवन्ति।

भारतीय-ऋतु-विज्ञान-विभागेन हिमाचलप्रदेशस्य उत्तराखण्डस्य च कतिपयेषु स्थानेषु कृता प्रचण्ड-वृष्टेः पूर्वानुमाम्

हिमसंस्कृतवार्ताः - भारतीय-ऋतु-विज्ञान-विभागेन हिमाचलस्य ऊनानगराय सुरक्षादृशा रक्तसञ्चेतना प्रकाशिता। ध्येयमस्ति यत् हिमाचलप्रदेशस्य हमीरपुर, बिलासपुर, कांगडा, मण्डी, सिरमौर, चेति षट्सु जनपदेषु अतिवृष्टिः समजायत। दिवस-द्वयात् अनारतं प्रवृत्तया प्रबलवृष्ट्या राज्यस्य बहुषु स्थलेषु भूस्खलनानि गृहनिपाताश्च अभवन्। अधुना यावत् तत्र भूस्खलनेन पञ्च-राष्ट्रीय-राजमार्गाः अशीत्यधिक-सप्त-शत-मार्गाश्च अवरुद्धाः। एतदतिरिच्य शताधिक-द्वि-सहस्र-मिताः ट्रांसफार्मर इत्याख्याः विद्युत्परिवर्तकाः अपि विनष्टाः सन्ति। पञ्च षष्ट्यधिक त्रिशत-मिताः पेयजल योजनाः चापि बाधिताः जाताः सन्ति । वृष्टि-सम्बद्धासु घटनासु मृतकानां सङ्ख्या साम्प्रतं यावत् विंशत्यधिक-त्रिशतं जाता अस्ति। शिमलाजनपदे एव विगतासु चतुर्विंशतिहोरासु वृष्टिकारणात् भवनस्य ध्वंसनेन चत्वारः जनाः मृताः सूच्यन्ते। अत्रान्तरे अधिकारिभिः जनाः नदितीरेभ्यः दूरे भवितुं अध्यर्थिताः सन्ति।

अमितशाहः जम्मू-कश्मीरस्य आधिकारिकयात्रायां तोय-प्लव-प्रभावित-क्षेत्राणां च यात्रां सम्पाद्य प्रभावित-जनानां सुरक्षोद्धार-कार्याणां समीक्षां कृतवान्

हिमसंस्कृतवार्ताः - केन्द्रीय-गृहमन्त्री अमितशाहः जम्वां विक्रम-चौक-क्षेत्रे तवी-सेतुं च समेत्य तोय-प्लव-प्रभावित-क्षेत्राणां च यात्रां सम्पाद्य प्रभावित-जनानां सुरक्षोद्धार-कार्याणां समीक्षां कृतवान्। असौ तोय-प्लवेन सर्वाधिकं प्रभावितं तत्रत्यं मंगुचक-इत्याख्यं ग्रामम् अपि गमिष्यति। उपराज्यपालः मनोज सिन्हाः उमर अब्दुल्ला चापि तेन साकं वर्तेते। शाहेन रात्रौ एव जनधन-क्षतेः निरीक्षणं कृतम्। अथ च वायवीय-सर्वेक्षण-पूर्वकं राजभवने सुरक्षोद्धार-सीमा-सुरक्षा-विषयेषु उपवेशनम् आचरिष्यति। ध्येयमस्ति यद् अगस्त-चतुर्दशी-तः मेघ-विस्फोटनेन तोय-प्लवस्य घटनासु किश्तवाड़, कठुआ, रियासी, रामबन चेति जनपदेषु अधुना पर्यन्तं त्रिंशदुत्तर-एक-शताधिकाः जनाः मृत्युमुपगताः सन्ति। त्रयस्त्रिंशत् जनाश्च विलुप्ताः सूच्यन्ते।

राज्ये अत्यधिकवृष्ट्या प्राणहानिः इति विषये मुख्यमंत्री दुःखं प्रकटितवान् उक्तवान् च आपदि प्रभावितैः सह सर्वकारः अस्ति

हिमसंस्कृतवार्ताः- शिमला। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः राज्ये विगत २४ होराभ्य निरन्तरं प्रचण्डवृष्ट्या प्राणहानिः इति दुःखं प्रकटितवान्। शिमलामण्डलस्य जुङ्गाक्षेत्रस्य डबलूग्रामे द्वौ जनौ, कोटखाईक्षेत्रस्य छोलग्रामे एकः, जुब्बलस्य बधालपञ्चायतस्य बौलीग्रामे एकः व्यक्तिः, सिरमौरमण्डलस्य रेणुकाजी- विधानसभाक्षेत्रस्य नौहाराधारतहसीलस्य चौरासग्रामे च महिलायाः मृत्योः विषये तेन गहनं दुःखं प्रकटितम् अस्ति।मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् अस्मिन् कठिने समये राज्यसर्वकारः प्रभावितैः सह दृढतया तिष्ठति, तेषां कृते सर्वसम्भवं साहाय्यं सुनिश्चितं भविष्यति। सः ईश्वरं प्रार्थितवान् यत् ते दिवंगतानां प्राणानां शान्तिं, शोकग्रस्तपरिवाराय एतां अपूर्णीयां हानिः सोढुं सामर्थ्यं च प्रार्थितवान्। मुख्यमन्त्री राज्यस्य जनेभ्यः आह्वानं कृतवान् यत् ते प्रतिकूले वातावरणे विशेषतया सावधानाः भवेयुः, नद्यः, धाराः, संवेदनशीलसानोः च समीपं न गच्छन्तु इति।

Himachal News:- अधुना हिमाचले विद्युत्मित्राणां नियुक्तिं करिष्यति सुक्खुसर्वकारः

रणधीरशर्मा परामर्शम् अयच्छत्

हिमसंस्कृतवार्ताः- शिमला। हिमाचलसर्वकारः अधुना विद्युतापूर्तिं सुचारुरूपेण स्थापयितुं विद्युत्मित्राणां नियुक्तिं करिष्यति। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः उक्तवान् यत् चयन- आयोगद्वारा कर्मचारिणां नियुक्त्यर्थं बहुकालः भवति। एतादृशे सति तात्कालिकव्यवस्थायै विद्युत्मित्राणां नियुक्तिः भविष्यति। नैनादेवीभाजपाविधायकः रणधीरशर्मा स्वक्षेत्रे विद्युतापूर्तिः प्रभावितः इति विषयं उत्थापितवान् ततः परं सोमवासरे विधानसभायां मुख्यमन्त्री इत्यनेन एतत् उक्तम्। रणधीरशर्मा अवदत् यत् तस्य क्षेत्रे विद्युत् उपकरणानि कार्यं न कुर्वन्ति। पेयजलस्य समस्या अस्ति, यन्त्राणि अपि कार्यं न कुर्वन्ति। विद्युत्मण्डले क्षेत्रकर्मचारिणां अभावः अस्ति। विद्युत्मण्डले न बाह्याधारेण नियुक्ताः कर्मचारिणः सन्ति, न च नियमितकर्मचारिणः नियुक्ताः सन्ति। रणधीरशर्मा कर्मचारिणां नियुक्तेः अभावे विद्युत्मित्राणां सदृशं व्यवस्थां कर्तुं परामर्शम् अयच्छत्। प्रतिक्रियारूपेण सुक्खुः अवदत् यत् रणधीरशर्मा इत्यनेन उत्तमः परामर्शः दत्तः। राज्यसर्वकारः एतस्य परामर्शस्य विषये विचारं करिष्यति, शीघ्रमेव विद्युत्मित्राणां नियुक्तिं करिष्यति। राज्यलोकसेवा-आयोगात् यावत् कर्मचारिणः नियुक्ताः न भवन्ति तावत् एतादृशं परिनियोजनं निरन्तरं भविष्यति इति सः अवदत्।

Himachal Floods - उच्चजलप्रलयस्तरात् उपरि सतलुजनद्याः जलस्तरः,

शिमलानगरस्य तत्तापानीस्थाने सेतुं स्पृष्टवान्

१. सतलुजनदी तत्तापानी इत्यत्र संकटसंकेताद् उपरि।
२. शिमलायां २६७ मार्गाः निरुद्धाः, जीवनं बाधितम्।
३. विद्युत्-जलापूर्ति च स्थगिता।

हिमसंस्कृतवार्ताः - शिमला। शिमलामण्डले अत्यधिकवृष्ट्या सतलुजनद्याः प्रकोपः अस्ति। सतलुजनद्याः जलं तत्तापानी इत्यत्र उच्चजलप्रलयस्तरं प्राप्तवान्। सतलुजनदी तत्तपानी इत्यत्र उच्चजलप्रलयस्तरात् २ मीटरोपरि प्रवहति, तत्तपानीसेतुम् अपि स्पृष्टवान् अस्ति। अस्य कारणात् नदीतीरे ग्रामाणां कृते संकटः उत्पन्नः अस्ति। तस्मिन् एव काले प्रचण्डवृष्ट्या मण्डले जीवनं प्रायः स्थगितम् अस्ति। मार्गाणां बन्दीकरणात् संपर्कः प्रायः स्थगितः अस्ति। जिलाप्रशासनतः प्राप्तसूचनानुसारं २६७ मार्गाः निरुद्धाः अभवन्। एतेषु २६१ संयोजकमार्गाः ६ मुख्यमार्गाः च निरुद्धाः सन्ति। अस्य कारणात् नित्यवस्तूनाम् आपूर्तिः न क्रियते। अस्मिन् मण्डले ७२२ मार्गाः विद्युत्परावर्तकाः च बाधिताः सन्ति। अस्य कारणात् सहस्राणि ग्रामेषु विद्युत् कटितम् अस्ति। अस्य कारणात् जनानां अन्धकारे एव वसितुं भवति। एतदतिरिक्तं मण्डले २७२ जलयोजनाः अपि स्थगिताः सन्ति, जलापूर्तिः अपि स्थगिता अस्ति। जनाः प्रशासनात् आग्रहं कृतवन्तः यत् शीघ्रमेव स्थितिः सुदृढा भवेत्, येन जनानां समस्याः न्यूनीकर्तुं शक्यन्ते।

ठियोगे ४० मार्गाः निरुद्धाः

लोकनिर्माणविभागस्य ठियोगविभागस्य मत्याना, सैंज, ठियोग उपमण्डलस्य आहत्य ११३ मार्गेषु भूस्खलनस्य मलिनावशेषेण च ४० मार्गाः पूर्णतया निरुद्धा अभवन्। विभागाधिकारिणः वदन्ति यत् केवलं गतदिनद्वये एव मार्गेषु क्षतिः प्रायः २ कोटिरूप्यकाणि यावत् अभवत्। तस्मिन् एव काले अस्मिन् वर्षर्तौ ठियोग-विभागस्य अद्यावधि २० कोटिरूप्यकाणां कुलहानिः अभवत्। जोगशा- कुमारसैन- संयोजकमार्गे विशालवृक्षस्य, मलिनावशेषस्य च पतनेन मार्गः अवरुद्धः अस्ति।

भारतं ज्ञातुम् इच्छन्ति चेत् संस्कृतस्य ज्ञानम् आवश्यकम् - रंगराजन कुमारः

हिमसंस्कृतवार्ताः- सचिनशर्मा, मोदीनगरम्, गाजियाबादः उ. प्र.।यदि भवन्तः भारतं ज्ञातुम् इच्छन्ति तर्हि तस्य कृते संस्कृतस्य ज्ञानम् अत्यन्तम् आवश्यकं वर्तते इति उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थानस्य प्रशिक्षकः रंगराजनकुमारः छात्रान् बोधितवान्। उत्तरप्रदेश- संस्कृतसंस्थानेन संचालित गृहे गृहे संस्कृतम् इति योजनायाः अन्तर्गते जनाः संस्कृतसम्भाषणं कर्तुम् अधिकाः उत्साहिनः जिज्ञासुकाः इच्छुकाः च सन्ति। अस्य वर्गस्य समापनसमारोहः सरस्वती ज्ञान मंदिरे अभवत्। इदम् एतिहासिक-क्षणं वर्तते। विद्यार्थिनः संस्कृतं पठन्ति सम्भाषणं कुर्वन्ति च। एते सर्वेऽपि संस्कृतक्षेत्रे निश्चयेन किमपि नूतनं प्रयोगं करिष्यन्ति। संस्कृतसेवां करिष्यन्ति। पुनः राष्ट्रे विश्वे च संस्कृतस्य प्रचारं-प्रसारं च करिष्यन्ति।

एतस्याः कल्पनायाः इच्छायाः आवश्यकतायाः च बीजारोपणं प्रयत्नं च करोति। प्रशिक्षकः रंगराजनकुमारवर्यः एतेषां व्यवहारे आचरणे च संस्कृतम् आनेतुं प्रयत्नं करोति। अस्मिन् अवसरे केन्द्राध्यक्षः चन्द्रप्रकाश शर्मा, छात्रः कन्हैया, छात्राः मानवी, श्रेया, वंशिका, अवनी, कनक, विद्यालयस्य कर्मचारिणः च उपस्थिताः आसन्।

निरन्तर अभ्यासेन संस्कृतभाषायाः उन्नतिः सम्भवति - मुकेश कुमार पाठकः

लखनऊ - उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्था लखनऊद्वारा चालितस्य गृहे गृहे संस्कृतम् योजनायाः अन्तर्गतं द्वादशदिवसीयसंस्कृत-शिक्षणशिबिरकेन्द्राणि आभासीमञ्चे अगस्तमासेसमाप्ताः। वरिष्ठप्रशासनिकपदाधिकारी श्री दिनेशमिश्रः अवदत् यत् गृहे-गृहे संस्कृतं योजना उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थानस्य विशेषयोजना अस्ति, यस्याः माध्यमेन न केवलं मण्डले अपितु ग्रामीणस्तरस्य अपि संचालनं कृत्वा सम्पूर्णे राज्ये संस्कृतस्य प्रचारः क्रियते। सरलसंस्कृतभाषायां प्रशिक्षणं प्राप्य निरन्तरम् अभ्यासः आवश्यकः । यस्मात् कारणात् संस्कृतभाषा व्यावहारिकरूपेण परिष्कृता वर्तते।

डॉ अनिल कुमार गौतमः अवदत् यत् गृहे-गृहे संस्कृतम् योजना संस्कृतभाषायां व्यावहारिकतां प्रदातुं प्रभावी सिद्धा भवति। अतः यत्र भौतिकवर्गाः भवन्ति तत्र समाजस्य सर्वेषां जनानां लाभः भवेत् ।अस्मिन् अवसरे कम्पोजिट पूर्व माध्यमिक विद्यालय ग्राम वघौरा जनपद महोबा उत्तर प्रदेश प्राचार्याः श्रीमती शारदा पाठक सरस्वतीमातूः चित्रे माल्यार्पणं कृत्वा समापन कृतवती। समापनसत्रे प्राचार्यसहिताः सर्वे शिक्षकाः छात्राः च उपस्थिताः आसन्। केन्द्रप्रबन्धकसंस्थानस्य अध्यापक श्रीमान् मुकेश कुमार पाठकः आसन्। अस्मिन् अवसरे विद्यालयस्य कर्मचारी छात्राः च उपस्थिताः आसन्।

देववाणी-परिषद्, दिल्ली, अमरवाणीकविपरिषद्, बागपतम्, उत्तरप्रदेशः, इत्यनयोः संयुक्ततत्त्वावधाने अन्तर्जालीयमाध्यमेन श्रीमदुमाकान्तशुक्लश्रद्धाञ्जलिकविसभा

(ऋषिराजपाठकः) २०२५ तमे वर्षे अगस्तमासस्य २० दिनाङ्के देववाणी-परिषद्, दिल्ली, अमरवाणीकविपरिषद्, बागपतम्, उत्तरप्रदेशः, इत्यनयोः संयुक्ततत्त्वावधाने अन्तर्जालीयमाध्यमेन श्रीमदुमाकान्तशुक्ल-श्रद्धाञ्जलिकविसभा समायोज्यत। संस्कृत-कवि जगतः कृतेऽयं महान् दुःखविषयो यद् आचार्यः श्रीमदुमाकान्तशुक्लः अगस्तमासस्य सप्तमे दिनाङ्के मस्तिष्काघातात् प्राणान् अत्यजत्। श्रीमदुमाकान्तशुक्लः लब्ध-प्रतिष्ठस्य श्रीरमाकान्तशुक्तस्य अग्रज आसीत्।विंशति तमे दिनाङ्के श्रीमदुमाकान्तशुक्लवर्यस्य श्रद्धाञ्जलि-कार्यक्रमावसरे इयं श्रद्धाञ्जलिकविसभा आयोजिताभूत्। अत्रावसरे प्रो. धर्मदत्तचतुर्वेदी, महाचार्यः मनतोषः भट्टाचार्य, डॉ. लक्ष्मीनारायणपाण्डेयः डॉ. अरविन्दकुमारतिवारी, डाॅ. राजकुमारमिश्रः, डॉ. अभिषेकपाण्डेयः, डॉ. विपिनकुमारद्विवेदी, पण्डितहरिश्चन्द्रहोता, डॉ. प्रीतिपुजारा, श्रीदण्डपाणिराचार्यः, श्रीमान् एकनारायणपौडेलः श्रीवत्सदेशराजशर्मा, श्रीप्रवीणपौडेलः, डा.कृपारामत्रिपाठी 'अभिरामः', डॉ. सन्तोषगुप्ता, डॉ. प्रेमशंकरशर्मा, डॉ. श्रीबुद्धेश्वरषडङ्गी, डा. योगिनी एच् व्यासः चेत्यादयः काव्यमयं श्रद्धाभावाञ्जलिं समार्पयन्। कार्यक्रमस्यास्य संयोजकेन ऋषिराजपाठकेन आचार्याणामुमाकान्तशुक्लानां व्यक्तिमत्त्वं कवित्वं च वर्णयता तेषां काव्यानि श्रावितानि अथच तदौदार्यख्यापनपूर्वकं सूचितं यत् आचार्यैः उमाकान्तशुक्लैः वैदिकगणसंस्थापकस्य वत्सदेशराज-शर्मसदृशस्यापि बालस्य अभिनन्दन-ग्रन्थसम्पादनपरिकल्पना कृता। अत्रावसरे आचार्याणाम् उमाकान्तशुक्लानां पुत्रः डा. अरविन्दनाभशुक्लः सर्वान् कवीन् प्रति साश्रु कृतज्ञतां प्राकटयत्। कविसभाया अस्याः संचालनम् अमरवाणीकविपरिषदः समवायमहासचिवः डॉ. शशिकान्ततिवारी 'शशिधरः' बिहारप्रदेशाध्यक्षश्च अम्बरीशमिश्रः अकुरुताम्। अत्र मङ्गलाचरणं शामिनी कृतवती। धन्यवादज्ञापनञ्च ऋषिराजपाठकेन कृतम्।

रुडकीनगर्यां संस्कृतभारत्याः गीतोपदेशकेन्द्रार्थं मन्त्रणासभा

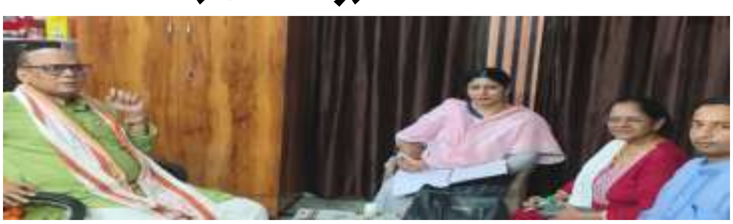

हिमसंस्कृतवार्ताः- कुलदीपमैन्दोला। पञ्चविंशत्युत्तरद्विसहस्रतमे वर्षे अगस्तमासस्य एकत्रिंशे दिनाङ्के रुडकीति प्रसिद्धे नगरे श्रीमद्भगवद्गीतायाः शिक्षणार्थमेकं केन्द्रं चालयितुं संस्कृतभारत्याः सदस्याः एकस्यां सभायां समवेता अभवन्। अस्याः सभायाः अध्यक्षपदं प्रान्तस्य गीताशिक्षणप्रमुखो विद्वान् मिश्रारविन्दनारायणोऽलञ्चकार। इयं च मन्त्रणा रुडकीजनपदस्य गीताशिक्षणप्रमुखायाः विदुष्याः वत्सकल्पनायाः निवासे सम्पन्ना। भगवतः श्रीकृष्णस्य तदेव वचनं स्मरन्तः सर्वे कार्येऽस्मिन् प्रवृत्ताः यदुक्तं गीतायाम्।

य इदं परमं गुह्यं मद्भक्तेष्वभिधास्यति।

भक्तिं मयि परां कृत्वा मामेवैष्यत्यसंशयः॥

(श्रीमद्भगवद्गीता १८.६८)

सभायामुपस्थितेषु अन्येषु प्रमुखेषु सदस्यानां नामानि इमानि सन्ति। जनपदशिक्षणप्रमुखः गौडविष्णुदत्तवर्यः, गीताशिक्षणसहप्रमुखा राज्यनीतावर्या च। अस्यां मन्त्रणायां विमर्शस्य बिन्दवः केचन निर्णीताः। यथा केन्द्रस्य समुचितस्थाननिर्णयः पाठार्थं गीताग्रन्थानां सङ्ग्रहणम् अध्येतृणां योग्यतामूल्याङ्कनपरीक्षा, चान्ते सफलेभ्यः प्रमाणपत्रवितरणमिति। इयं सभा नूनं गीतोपदेशस्य प्रसाराय गीर्वाणवाण्याः प्रचाराय चैकं सुदृढं सोपानं भविष्यतीत्यायोजकानां दृढाशा वर्तते।

जी. डी. गोयनका पब्लिक स्कूल, मोतिहारी विद्यार्थिनां शैक्षिकभ्रमणम्

रामगढ़वा-स्थिते रिपुराज एग्रो प्रा. लि. उद्योगे आधुनिककृषितन्त्रज्ञानस्य प्रत्यक्षानुभवः

हिमसंस्कृतवार्ताः- कुणाल पाण्डेयः, मोतिहारी। जी. डी. गोयनका पब्लिक स्कूल, मोतिहारी इत्यस्मिन् विद्यालये १ सितम्बर २०२५ तमे दिने कक्षा षष्ठीभ्यः एकादशीपर्यन्तं छात्राणां कृते रामगढ़वा-स्थिते रिपुराज एग्रो प्राइवेट लिमिटेड इत्यस्मिन् प्रतिष्ठिते कृषि- आधारिते उद्योगे शैक्षिकभ्रमणस्य सफलम् आयोजनं कृतम्। अस्य भ्रमणस्य मुख्योद्देश्यः आसीत् छात्राणां पुस्तकेभ्यः परं वास्तविकजीवनस्य उद्योगजगतः च प्रत्यक्षज्ञानप्रदानम्। रिपुराज एग्रो प्रा. लि. इत्येतत् उद्योगं प्रीमियम-गुणयुक्ततण्डुलस्य उत्पादनम्, पेषणम्, परिष्करणं च आपूर्तिं च करोति। भ्रमणकाले विशेषज्ञैः छात्रेभ्यः तण्डुलपरिष्करणस्य सम्पूर्णप्रक्रिया धानस्य क्रयः, शोधनम्, पेषणम्, गुणविचारणम्, परिष्करणं च, अन्ते पैकेजिङ्ग इत्यादि प्रत्यक्षं दर्शितम्। तैः अपि प्रतिपादितं यत् प्रौद्योगिकी नवोन्मेषश्च कृषिक्षेत्रे निरन्तरं परिवर्तनं जनयतः। छात्रैः गुणविनियन्त्रणम्, सततविकासस्य धारणाः, अन्नसुरक्षा ग्रामविकासस्य च सन्दर्भे कृषिवाणिज्यस्य महत्वं च गहनतया ज्ञातम्। छात्रैः अनुभवितं यत् कृषकाः कृषिव्यवसायिनश्च भारतीयअर्थव्यवस्थायाः मेरुदण्डः सन्ति। विद्यालयस्य प्राचार्यः डॉ. विनोदकुमारभाटिया महोदयः उक्तवान्- “अनुभवात्मकं शिक्षणं छात्रान् न केवलं ज्ञानसमृद्धान् करोति, अपि तु तान् उत्तरदायी नागरिकत्वे प्रेरयति। एषः भ्रमणः छात्राणां दृष्टिकोणं विस्तारितवान्, कृषि-उद्योगयोः विषये नूतनदृष्ट्या अवगमं च दत्तवान्। विद्यालयेन रिपुराज एग्रो प्रा. लि. उद्योगस्य व्यवस्थापनाय तेषां स्नेहपूर्णातिथ्याय मार्गदर्शनाय च हृदयेन धन्यवादः व्यक्तः। कार्यक्रमस्य अन्ते छात्रेभ्यः शिक्षकेभ्यश्च उपहारैः सम्मानः कृतः। छात्रैः स्वानुभवाः प्रकाशिताः, येन एषः भ्रमणः अत्यन्तं ज्ञानवर्धकः प्रेरणादायकश्च अभवत् इति व्यक्तं कृतम्।

"लौकिकन्यायकोशः"

"कृपणधनन्यायः"

कृपणस्य समीपे प्रभूतं धनं भवति चेदपि सः कस्मै अपि तद्धनं न ददाति स्वयमपि न भुङ्क्ते इति कारणेन तत् सर्वं तस्य नेत्रयोः पुरतः एव नश्यति। एवं कस्यापि स्वयम् उपभोगः नास्ति अन्येषां कृते उपकारो नास्ति इति सूचयितुमस्य न्यायस्य प्रयोगो भवति। यथा-

"कृपणेन समो दाता
न भूतो न भविष्यति।
अस्पृश्यन्नेव वित्तानि
यः परेभ्यः प्रयच्छति।।"
{कवितामृतकूप- १२९}

द्रष्टव्यं भर्तृहरिसुभाषितम्-

"दानं भोगो नाशस्तिस्रो
गतयो भवन्ति वित्तस्य।
यो न ददाति न भुङ्क्ते
तस्य तृतीया गतिर्भवति।।“

डा. वर्षा प्रकाश टोणगांवकर
पुणे/ महाराष्ट्रम्